

Abstract

Foreign workforce has increased significantly over the past years in Icelandic fish factories. The subject of this study is to research what influence the ascendant rate of a foreign workforce has on the management in these companies. The research is based on in-depth interviews and the sample; six managers in fish companies in the Vestfjords-territory in Iceland where a large foreign workforce is to be found. The sample was selected by the researcher and referred to as a judgment sample.

The main results are that communication between the employees in general is impaired because of language difficulties. Because of this, communications must go through a third-party interpreter who is otherwise irrelevant to the matter at hand. The cultural differences in the workforce are one of the predominant factors when it comes to explaining the attitude of the workforce to the managers and the work. Power distance is higher among the foreigners than the Icelanders to the effect that they have more respect for the managers. In fish factories where a foreign workforce is the substructure of labour, management has changed and become more impersonal. Supervision of the workforce has increased which has lead to the managers having to be more on the move. Fish factories with a foreign workforce can handle the ups-and-downs of the operation with less effort because they are more willing to work overtime.

Key words: Foreign workforce – language difficulty – management – power distance – culture

Útdráttur

Erlendu starfsfólk hefur fjölgað mjög mikið undanfarin ár í fiskvinnslustörfum á Íslandi. Viðfangsefni þessarar rannsóknar er að kanna áhrif hækkandi hlutfalls erlends starfsfólks á stjórnunarhætti í fiskvinnslum á Íslandi. Rannsóknin byggðist á djúpviðtölum, úrtakið voru sex stjórnendur fiskvinnslufyrirtækja á Vestfjörðum þar sem margir erlendir starfsmenn starfa. Val á úrtaki byggði á mati höfundar eða svokölluðu matsúrtaki.

Helstu niðurstöður eru þær að samskipti starfsmanna eru skert vegna tungumálaörðugleika. Það veldur því að samskipti fara mjög oft í gegnum þriðja aðila sem túlkar, en er að öðru leyti málinu óviðkomandi. Menningarlegur munur starfsfólksins er einn af ráðandi þáttum þegar kemur að því að skýra út viðhorf starfsfólksins til starfsins og stjórnenda fyrirtækisins. Valdafjarlægð (e.power distance) er mun meiri hjá erlenda starfsfólkini en því íslenska sem veldur því að það ber að öllu jöfnu meiri virðingu fyrir stjórnendum. Í fiskvinnslum þar sem erlent starfsfólk er undirstaða vinnaflsins hafa stjórnunarhættir breyst og orðið ópersónulegri, eftirlitsþáttur með starfsmönnum hefur aukist og eru stjórnendur því meira á ferðinni. Fiskvinnslur eiga betra með að mæta sveiflum sem eru í starfseminni þar sem erlent vinnafl er mun viljugra til að vinna yfirvinnu en íslenskt.

Lykilord: Erlent starfsfólk – tungumálaörðugleikar – stjórnunarhættir – valdafjarlægð – menning.